

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Jouko Peltoniemi Oy
Varikkotie 14
98120 Kemijärvi

Y-tunnus 0983070-5

Puhdistettavan alueen sijainti

Osoite:
Varikkotie 14, Kemijärvi

Kiinteistöt:
320-2-2203-12

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimittavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Lapin ELY-keskukselle 20.08.2025.

Aiemmat viranomaispäätökset ja lausunnot

Ilmoituksen kohteena olevalle kiinteistölle ei ole annettu aiemmin ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaista päätöstä pilaantuneen maaperän puhdistamiseksi.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Historiallisten ilmakuvien perusteella kohde ja sen lähiympäristö on ollut rakentamatonta metsäaluetta ennen alueen yritystoimintoja. Kohdekiinteistö on ollut yrityskäytössä 1980-luvulta lähtien. Kiinteistö on ollut Kone-Kostamo Oy:n omassa käytössä vuodesta 1985 lähtien 2000-luvun alkupuolelle saakka, minkä jälkeen kiinteistö on ollut osittain vuokrattuna eri toimijoille. Jouko Peltoniemi Oy ja Kimmo Kulojärvi Oy ovat olleet kiinteistöllä yhdessä vuokralla vuodesta 2010 lähtien seuraavat 2–3 vuotta, minkä jälkeen kiinteistö on ollut Jouko Peltoniemi Oy:n hallinnassa. Historiallisten ilmakuvien perusteella kiinteistön rakennukset ovat pysyneet muuttumattomina, lukuun ottamatta kiinteistön eteläosassa sijaitsevaa hallirakennusta, jota on laajennettu vuosien 1990–2000 välisenä aikana.

Kiinteistön toimintahistorian aikana kuljetusliikkeen kalustoa on pesty hallirakennuksen itäpuolella sijaitsevalla pesupaikalla. Pesupaikalta pesuedet ovat ohjautuneet pesupaikan Varikkotien puoleisella laidalla sijaitsevaan ritiläkaivoon, josta purkuputki on johtanut vedet öljynerotuskaivon kautta kunnalliseen viemäriverkostoon. Pesupaikan ritiläkaivon tyhjennys (kiintoainesakka) on suoritettu 2-3 kertaa vuodessa.

Dieseliä ja polttoöljyä on varastoitu kahdessa vierekkäisessä, maanpäällisessä öljysäiliössä kiinteistön itäosassa. Kiinteistöllä jäljellä olevan öljysäiliön tilavuus on 9000 L ja se on täytetty noin kerran vuodessa. Öljysäiliöllä ei ole erillistä valuma-allasta. Toinen, vuonna 2024 Kimmo Kulojärvi Oy:n toimesta poistettu öljysäiliö on ollut tilavuudeltaan 5000 L. Dieselin ja polttoöljyn jakelu on tapahtunut öljysäiliöiden välittömässä läheisyydessä. Kohdekiinteistöllä ei ole tietävästi tapahtunut öljyvuoja/-vahinkoja.

Alueen ja lähiympäristön kaavoitus, nykyinen ja tuleva maankäyttö

Ilmoituksen kohteena oleva alue toimii kuljetusliikkeen varikkoalueena. Lisäksi kiinteistön länsiosassa varastoidaan ja kuormataan puutavaraa. Nykyisenlaista kuljetusliiketoimintaa on tarkoitus jatkaa kohteessa myös tulevaisuudessa.

Alueen asemakaavassa (asemakaava 243) kiinteistö on merkitty teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T). Asemakaavaan ei ole tiedossa muutoksia. Kiinteistö sijaitsee teollisuusalueella. Kohteen lähimmät kiinteistöt ovat joko teollisuus-/varastokäytössä tai rakentamattomia metsäalueita. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat

kohteen eteläpuolella noin 400 m etäisyydellä, Pelkosenniementien läheisyydessä.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Geologian tutkimuskeskuksen (GTK:n) maaperäkartan (1:20 000) mukaan kohdekiinteistön pinta- ja pohjamaalaji on hiekkamoreenia (HkMr). Toteutetun ympäristötekni­sen tutkimuksen perusteella maaperä on karkearakeista täyttömaata (Hk, Sr ja sora­murske) noin 0,7...0,9 m syvyydelle saakka maanpinnasta. Noin 0,7...0,9 m syvyydeltä eteenpäin maaperä vaihtuu turpeiseksi tai kiviseksi perusmaaksi/kallioksi. GTK:n kallioperäkartan (1:200 000) mukaan kiinteistön lounaisnurkan kallioperä on metamorfista amfiboliittia. Muun kiinteistön kallioperä on graniittia.

Kiinteistön maanpinta on tasolla +152...154 m mpy (N2000) viettäen kohti kiinteistön pohjoispuolella sijaitsevaa Kemijärveä.

Lähin pintavesialue, Kemijärvi, sijaitsee tutkimusalueen pohjoispuolella, lähimmillään noin 65 m päässä alueesta, jossa todettiin vuoden 2024 tutkimuksen yhteydessä kohonneita öljyhiilivetypitoisuuksia. Kohdekiinteistö on murskepää­lysteistä aluetta, joten kohteen sade- ja sulamisvedet imeytyvät pääasiassa maaperään. Kiinteistö sijaitsee kunnallisen vesi- ja viemäri­laitoksen toiminta-alueella. Kiinteistön eteläosassa sijaitsevasta pesupaikasta pesuvedet johdetaan kunnalliseen viemäriverkostoon yhden ritaläkaivon ja öljynerotuskaivon kautta. Pesupaikan ritaläkaivon tyhjennys suoritetaan 2-3 kertaa vuodessa. 23.10.2024 suoritettulla kohdekäynnillä pesupaikan kaivo oli liettynyt ja pesuvedet ohjautuivat pinnanmuotojen perusteella pesupaikan eteläosaan, Varikkotien läheisyyteen, jossa ne imeytyivät maaperään.

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue, Kostamonpalo (12320104, 1E-luokka, vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen), sijaitsee kohteen koillispuolella noin 7 km päässä.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehdyt maaperä- ja pohja- pintavesitutkimukset

Kohteessa toteutettiin ympäristötekni­nen maaperätutkimus 23.10.2024 Sitowise Oy:n toimesta. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, esiintyykö varikkoalueen maaperässä varikkotoimintaan liittyviä kohonneita öljyhiilivetypitoisuuksia.

Tutkimuksessa alueelle toteutettiin kolme koekuoppaa (KK1-KK3) ja kerättiin yksi pintamaanäyte (Pintanäyte 1).

Koekuopat sijoitettiin suuren hallirakennuksen pohjoispuolella sijaitsevan parkkialueen, pesupaikan ja maanpäällisen öljysäiliön läheisyyteen, eli alueille, joissa kohteen toimintojen perusteella esiintyi merkittävin riski kohonneille öljyhiilivetytypitoisuuksille ja alueille, joissa havaittiin merkkejä öljyisestä maaperästä.

Koekuopat ulotettiin perusmaahan saakka (noin 0,7...0,9 m syvyydelle maanpinnasta). Näytteitä kerättiin yhteensä 6 kpl. Näytteitä kerättiin yksi per koekuoppa, lukuun ottamatta koekuoppaa 2, josta kerättiin yhteensä kolme näytettä (KK2 Näyte 1, KK2 Näyte 2 ja KK2 Näyte 3). Koekuoppa 2 tehtiin muodoltaan noin 4 m pituiseksi näytteenottouraksi.

Näytteet kerättiin uran itäosasta (KK2 Näyte 1), keskiosasta (KK2 Näyte 2) ja länsiosasta (KK2 Näyte 3). Lisäksi maanpäällisen öljysäiliön ja mittarin väliseltä alueelta kerättiin yksi pintamaanäyte (Pintanäyte 1) noin 2 m² kokoiselta alueelta. Näytteenotto suoritettiin kaivinkoneavusteisesti. Tutkimuksessa todettiin VNa 214/2007 mukaisen ylemmän ja alemman ohjearvon ylityksiä keskitisleiden (>C10–C21) ja raskaiden öljyhiilivetyjakeiden (>C21–C40) osalta. Ohjearvojen ylitykset todettiin olemassa olevan maanpäällisen öljysäiliön läheisyydessä. Muilla alueilla (pesupaikka ja parkkialue) ei todettu VNa:n 214/2007 mukaisten kynnys- tai ohjearvojen ylittäviä öljyhiilivetytypitoisuuksia. Ylemmän ohjearvon ylityksiä todettiin keskitisleiden osalta pintanäytteessä 1 sekä koekuopan 2 näytteessä 1 ja 2. Pintanäyte 1 oli kerätty olemassa olevan polttoainesäiliön ja mittarin välisestä pintamaasta (syvyydeltä 0...0,1 m). Koekuopan 2 näyte 1 oli kerätty koekuopan 2 uran itäpäädyssä, läheltä olemassa olevaan öljysäiliötä, syvyydeltä 0...0,7 m. Näyte 2 oli kerätty koekuoppauran keskiosasta, syvyydeltä 0...0,9 m. Raskaiden öljyhiilivetyjen osalta ylemmän ohjearvon ylitys todettiin pintanäytteessä 1 ja alemman ohjearvon ylitys koekuopan 2 näytteessä 1. Muissa näytteissä ei todettu VNa:n 214/2007 mukaisten kynnys- tai ohjearvojen ylittäviä öljyhiilivetytypitoisuuksia.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Kohteen maaperässä, öljysäiliö- ja mittarialueen läheisyydessä, todettiin ylemmän ja alemman ohjearvon ylittäviä öljyhiilivetytypitoisuuksia (>C10–C40). Ohjearvot ylittäviä öljyhiilivetytypitoisuuksia todettiin alueella noin 0,7...0,9 m syvyydelle saakka maanpinnasta sekä pintamaassa (0...0,1 m syvyydellä). Ohjearvovertailun mukaisesti kohteen maaperällä arvioidaan olevan puhdistustarve, sillä kohteen maaperässä todettiin epäherkille alueille sovellettavan ylemmän ohjearvon ylittäviä öljyhiilivetytypitoisuuksia. VNa:n 214/2007 kynnysarvon ylittävistä

pitoisuuksista kohteelle jää myös toimenpidetarve. Pilaantuneeksi luokiteltavaa maa-ainesta arvioidaan olevan 50 m² alueella 50 m³.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Kunnostustavoitteena on poistaa kohonneita öljyhiilivetypitoisuuksia sisältävät maa-ainekset kohdekiinteistön alueelta, jossa todettiin lokakuun 2024 maaperätutkimuksessa kohonneita öljyhiilivetypitoisuuksia. Kohonneita öljyhiilivetypitoisuuksia todettiin maanpäällisen öljysäiliön länsiosassa, maanpinnasta noin 0,7...0,9 m syvyydelle saakka. Kaivussyvyys vaihtelee kunnostusalueella täten noin 0,7...0,9 m välillä.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet

Kunnostusmenetelmänä käytetään kohteessa massanvaihtoa. Massanvaihto suoritetaan kaivinkoneavusteisesti maanpäällisen öljysäiliön asianmukaisen poiston jälkeen. Massanvaihto toteutetaan erottelevana kaivuna ja kohteen maaperästä on tarkoitus kaivaa ainoastaan kohonneita öljyhiilivetypitoisuuksia sisältävät maa-ainekset. Kaivutyö toteutetaan 1-2 työpäivän aikana ympäristötekniikan valvojan seurannassa. Kunnostustyön aikaisella seurannalla vältetään puhtaan maa-aineksen tarpeeton kaivu. Näin minimoidaan kohteen täyttö- ja kuljetustarpeet, ja kunnostus toteutetaan mahdollisimman kestävästi. "

Työn toteuttamisen aikataulu

Kaivutyö on tarkoitus toteuttaa syksyllä 2025 sulan maan aikaan. Työn arvioitu kesto on 1-2 työpäivää.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Öljyhiilivedyillä pilaantuneet maa-ainekset kuljetetaan kohteesta luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan (Savaterra Oy:n Holstinharjun vastaanottopaikka, Kemi). Kun kaivualueiden pohjat ja seinämät on todettu jäännöspitoisuusnäytteiden avulla pilaantumattomiksi, täytetään kunnostuskaivanto/-kaivannot puhtailla täyttömailla.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Kohteen kaivutyötä valvoo ja ohjaa Sitowise Oy:n ympäristötekniikan valvoja, jonka tehtäviin kuuluvat kohteen näytteenotot, kenttämittaukset, havainnot sekä poiskuljetettavien maa-ainesten sijoituskohteiden osoittaminen ja vastaanotosta sopiminen

Ennen kunnostustyön toteutusta, maanpäällinen öljysäiliö poistetaan asianmukaisesti ja säiliön poiston jälkeen ympäristötekniinen valvoja tarkastaa aistinvaraisesti öljysäiliön alapuolisen ja öljysäiliön läheisen maaperän, mikäli merkkejä maaperän öljyisyydestä havaitaan öljysäiliön länsipuolen lisäksi muualla öljysäiliön läheisyydessä, poistetaan kyseiset maa-ainekset kunnostustyön aikana.

Kaivua ohjataan aistinvaraisten havaintojen sekä kenttämittausten (PID-kenttämittari) perusteella. Kohteessa toteutetussa maaperätutkimuksessa todettiin kohonneiden öljyhiilivetypitoisuuksien olevan yleisesti ottaen selvästi aistinvaraisesti havaittavissa (tumma maa ja selvä öljyn haju). Öljysäiliön länsiosassa kunnostuskaivu ulotetaan kivisen maaperän/kallion pintaan. Mikäli kivistä pintaa/kalliota ei saavuteta, jatketaan kaivua syvyydelle, jossa ei enää havaita aistinvaraisesti ja/tai kenttämittauksilla merkkejä kohonneista öljyhiilivetypitoisuuksista. Kaivua ohjataan horisontaalisesti aistihavaintojen ja kenttämittausten perusteella, ja kaivualue rajataan kohtiin, joissa ei enää havaita merkkejä kohonneista öljyhiilivetypitoisuuksista. Öljyiset kaivumassat kuljetetaan kohteesta luvanvaraiseen vastaanottoaikkaan mahdollisimman pian kaivun edetessä, ja öljyisiä maa-aineksia välivarastoidaan kaivannon vieressä ainoastaan pois kuljetuksen vaatiman ajan. Öljyiset kaivumassat ohjataan luvanvaraiseen vastaanottoaikkaan lokakuun tutkimuksissa todettujen öljyhiilivetypitoisuuksien mukaisesti. Mikäli öljysäiliön länsiosan lisäksi öljysäiliön läheisyydessä havaitaan öljyistä maa-ainesta, joka eroaa aistinvaraisten havaintojen ja kenttämittaustulosten mukaan länsiosan öljyisestä maa-aineksesta selvästi, kerätään kyseiseltä alueelta seurantanäyte, jonka perusteella massat ohjataan asianmukaiseen vastaanottoaikkaan.

Kaivualueen/-alueiden pohjasta ja seinämistä kerätään jäännöspitoisuusnäytteet kokoomanäytteinä.

Jäännöspitoisuusnäytteistä tutkitaan akkreditoidussa

ympäristölaboratoriossa öljyhiilivetypitoisuudet (>C10-C40).

Jäännöspitoisuusnäytteiden lisäksi kohteesta kerätään tarpeen mukaan seurantanäytteitä. Seurantanäytteistä analysoidaan

öljyhiilivetypitoisuudet (>C10-C40). Mikäli kunnostusalueella havaitaan

merkkejä muusta pilaantuneisuudesta tai jätteisyydestä asiasta

ilmoitetaan välittömästi valvovalle viranomaiselle, ja kunnostusta

jatketaan viranomaisen antamien ohjeiden mukaisesti.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Kohteen kunnostustyöllä arvioidaan olevan samanlaiset

ympäristövaikutukset lähiympäristöön kuin normaalilla pienellä

rakennustyömaalla. Öljyhiilivetyjen mahdollisesti aiheuttamia

ympäristövaikutuksia voidaan kohteessa ehkäistä vähentämällä

työmaa-alueella tapahtuvaa pölyämistä esimerkiksi peittämällä öljyisiä maa-aineksia sisältävät kuormat sekä tarvittaessa kastelemalla pölyävää maaperää.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Puhdistustöiden valvojan tehtäviin kuuluvat massamäärien kirjanpito ja yhteydenpito valvoviin ympäristöviranomaisiin.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitukseen liittyviä erillisiä lausuntoja ei ole pyydetty.

VIRANOMAISEN RATKAISU

ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä ilmoitetun alueen maaperän puhdistamisen. Töiden toteuttamisessa on noudatettava ilmoituksen lisäksi seuraavia määräyksiä:

Puhdistustavoitteet

1. Kiinteistöltä RN:o 320-2-2203-12 on puhdistettava pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) mukaiset **ylemmät ohjearvot** haitta-aineiden osalta seuraavin tarkennuksin:

- bensiinijakeet (C₅-C₁₀) 500 mg/kg,
- keskitisleet (>C₁₀-C₂₁) 1000 mg/kg ja
- raskaat öljyjakeet (>C₂₁-C₄₀) 2000 mg/kg.

Pilaantuneen maaperän puhdistustöiden yhteydessä haitta-aineiden poistaminen ja hallinta tulee pyrkiä toteuttamaan kestävästi ja siten, että optimoidaan toimenpiteiden kokonaisvaikutukset ympäristöön ja ihmisen terveyteen. Kaivettujen poistettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee olla luotettavasti ja kaivuualuetta edustavasti selvitetty. Alueen pohjaveden haitta-ainepitoisuudet tulee tarvittaessa selvittää ja puhdistustarve arvioida.

Puhdistustöiden aloittamisesta on ilmoitettava ELY-keskukselle ja Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Puhdistusta tulee jatkaa siihen saakka, kunnes ELY-keskus hyväksyy puhdistuksen toiminnanharjoittajan esityksestä loppuun saatetuksi.

Puhdistustöiden yhteydessä mahdollisesti todetut käytöstä poistetut maanpäälliset ja maanalaiset laitteet sekä rakennelmat tulee poistaa.

Myös maaperässä havaitut jätejakeet tulee poistaa ja toimittaa jätejakeittain niille tarkoitettuun luvanvaraiseen vastaanottoaikaan.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

2. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteenekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 4 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineita.
3. Pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät määräyksessä 1 asetetut tavoitepitoisuudet saadaan pakottavasta syystä välivarastoida kiinteistöllä tiiviillä alustalla enintään 30 vuorokauden ajan. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Maamassat on tarvittaessa peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö alueella

4. Kaivumaita, joiden pitoisuudet jäävät alle tavoitetasojen, voidaan hyödyntää kaivantojen täytöissä kaivupaikalla, mikäli ne ovat rakennusteknisesti hyödynnettävissä. Mikäli haitta-aineita sisältäviä maa-aineita aiotaan hyödyntää jossain muualla, mutta kuitenkin päätöksen alaisen kiinteistön alueella, on hyödyntämispaikat esitettävä hyvissä ajoin erikseen hyväksyttäväksi ELY-keskukselle. Lisäksi on huomioitava, että haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen on toteuttava niin, että pintamaahan (< 0,5 m) ja pohjaveden pinnan alapuolella tulee käyttää maa-aineita, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvontason.

Maa-ainesten kuljettaminen ja kuormaus

5. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäväksi paikkaan tai laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisten jätteiden käsittely ja vastaanotto. Kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maiden haitta-ainepitoisuudet tulee olla edustavasti ja riittävän laadukkaasti selvitetty ennen niiden pois kuljettamista. Lisäksi kaikkien

puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maamassojen, ja muiden jätteiden sijoituspaikat on ilmoitettava ELY-keskukselle ja Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen töiden aloittamista. Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kuljetettaessa kosteita ja valuvia maamassoja tulee kuljetuskaluston olla riittävän tiiviitä, jottei kuljetuksissa pääse valumaan haitallisia aineita ympäristöön. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneen maan haltijan velvollisuus on laatia jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja ja huolehtia, että pilaantuneita maita siirrettäessä se on kuljetusten mukana. Jätteen luokiteltua pilaantunutta maata saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain 94 §:n mukaisesti rekisteröityneille toimijoille.

Pilaantuneen veden käsittely

6. Mikäli puhdistuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy pilaantunutta vettä ja veden poistaminen on maaperän puhdistustöiden etenemisen kannalta välttämätöntä, on vesi poistettava kaivannosta esimerkiksi imuautolla. Vaihtoehtoisesti vesi voidaan puhdistaa paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla tai menetelmällä. Vesienkäsittelyn tarve tulee varmistaa vesinäytteellä ennen käsittelyn aloitusta. Mikäli vettä päädytään poistamaan tai puhdistamaan, on tästä sovittava erikseen ELY-keskuksen kanssa. Vedestä talteen otettu pilaantuneita aineksia sisältävä jäte on toimitettava laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Mikäli puhdistettua ja käsiteltyä vettä johdetaan käsittelyn jälkeen hule- tai jätevesiverkostoon, tulee siitä sopia verkostonomistajan kanssa. Mikäli käsiteltyä vettä johdetaan maastoon, on siitä sovittava erikseen ELY-keskuksen kanssa. Vedenkäsittelyn tehokkuus, toimivuus ja riittävyys on varmistettava vesinäyttein.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

7. Kaivannoista poistettavan ja paikoilleen jätettävän maa-aineksen rajapinnasta on otettava riittävä määrä kontrollinäytteitä määräyksessä 11 täsmennetyllä tavalla. Näytteenoton ja näytteiden tulee edustaa laadultaan, pinta-alaltaan ja massamäärältään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti tutkittavaa maaperän tilaa. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy määräyksessä 1 asetettuihin puhtaustasoihin, maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti on esitettävä kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Laboratorioon toimitettavien maanäytteiden ja tarvittaessa vesinäytteiden analysointi tulee tapahtua akkreditoidussa laboratoriossa.

Vastuuhenkilöt ja töiden aloittaminen

8. Puhdistustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista ELY-keskukselle ja Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia työn alussa pöytäkirja, johon kirjataan muun muassa urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat ja kalustotiedot. Asiakirjaa tulee täydentää ja ylläpitää puhdistustyön aikana.

Poikkeuksellisista tilanteista

9. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava ELY-keskukselle ja Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli häiriötilanteesta voi aiheutua onnettomuusriski tai terveyshaittaa, tapauksesta on ilmoitettava myös Lapin pelastuslaitokselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi.

Kirjanpito, puhdistuksen laadunvalvonta, tarkkailu ja raportointi

10. Puhdistustyön aikana tulee pitää työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja puhdistuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Päiväkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä ELY-keskukselle tai Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Puhdistustavoitteiden toteutumista on töiden aikana tarkkailtava asianmukaisilla kenttämittauksilla ja näytteenotolla. Näytteenoton laadukkuus ja edustavuus on varmistettava laboratorioanalyysin. Kenttätestien ja laboratoriotulosten keskinäinen eroavaisuus on otettava huomioon pilaantuneen maa-aineksen kaivun ohjauksessa. Näytteenottotarkkailussa on määritettävä vähintään määräyksessä 1 esitetyt haitta-aineet. Puhdistusalueen katsotaan rajautuneen, kun laboratorioanalyysillä varmistetut tarkkailutulokset alittavat määräyksessä 1 esitetyt ohjearvot. Kaivantoja ei saa peittää ennen kuin kontrollinäytteiden laboratoriotulokset ovat valmistuneet ja ELY-keskukselle ja Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus puhdistustöiden tarkastamiseen.
12. Pilaantuneisuusselvityksen sekä puhdistuksen yhteydessä otettujen näytteiden analyysitulosten ja muiden työnaikaisten havaintojen

perusteella on toiminnanharjoittajan esitettävä tarvittaessa selvitys puhdistettavan alueen jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.

13. Puhdistustyön loppuraportti on toimitettava ELY-keskukselle ja Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on vähintään esitettävä:

- yhteenvetotaulukko, jossa on esitetty kiinteistöillä tehtyjen puhdistustoimien aikana otettujen seuranta- ja jäännösnäytteiden havainnot, maalaji, kenttä- ja laboratoriotulokset, näytteen edustaman alueen pinta-ala ja/tai massamäärä
- laboratorion analyysitulokset,
- toteutuneiden kaivantojen laajuus ja syvyys sekä sijainti koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla,
- näytepisteiden sijainti (ETRS-TM35FIN -koordinaatisto),
- selvitys kaikkien kaivannoista poistettujen maa-ainesten laadusta, määrästä, käsittelystä ja sijoituspaikasta,
- tarvittaessa määräyksessä 7 mainittu riskiarvio ja määräyksessä 12 mainittu selvitys jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta ja
- työmaakokousten pöytäkirjat/muistiot

Päätöksen ja määräysten perustelut

Yleiset perustelut

ELY-keskus katsoo, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen täyttää ympäristönsuojelulaissa pilaantuneen maaperän puhdistamiselle asetetut vaatimukset eikä puhdistustyöstä tai kiinteistön maaperästä aiheudu jatkossa terveyshaittaa tai vaaraa ympäristölle. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan haitta-aineita sisältävien maa-ainesten hyödyntäminen säästää neitseellisiä luonnonvaroja, edistää kiertotaloutta ja vähentää ympäristöön kohdistuvia päästöjä muun muassa maa-aineskuljetusten osalta.

Määräyskohtaiset perustelut

Päätöksessä mainitut määräykset ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Puhdistustavoitteeksi on määrätty kiinteistön alueelle valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) ylemmät ohjearvot haitta-ainepitoisuuksille. ELY-keskus on ottanut puhdistustasoja määrittäessään huomioon alueen nykyisen kaavoituksen ja käyttötarkoituksen kiinteistöllä. Puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää

puhdistusmenetelmää eikä toiminnasta ennakolta arvioiden aiheudu ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille toimitetaan tieto puhdistustöiden suunnitellusta aloitusajankohdasta ennen töiden aloittamista (määräys 1).

Pilaantuneiden massojen käsittelystä, varastoinnista, maa-ainesten hyötykäytöstä, kuljetuksesta, kuormauksesta ja edelleen toimittamisesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa pilaantuneiden massojen aiheuttamaa lisäpilaantumista puhdistettavalla kiinteistöllä ja naapurikiinteistöillä estetään muun muassa oikeanlaisen kuljetuskaluston valinnalla ja välivarastoitavien massojen peittämisellä (määräykset 2-5).

Kaivantoihin kertyvien vesien tehokkaalla puhdistamisella estetään haitta-aineiden edelleen kulkeutuminen puhdistettavien alueiden ulkopuolelle. Haitta-aineita sisältävät jätteet voivat aiheuttaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, mikäli niitä ei käsitellä asianmukaisesti mainittujen jätteiden käsittelyyn erikoistuneissa ja luvan saaneissa laitoksissa (määräys 6).

Puhdistustoimien aikaisilla kontrollinäytteillä saadaan tietoa puhdistuksen etenemisestä ja riittävydestä. Näytteenotto ja näytteiden on edustettava mahdollisimman laadukkaasti, hyvin ja tarkoituksenmukaisesti puhdistettavaa aluetta. Tarkkailulla varmistetaan, että alueet puhdistetaan määräyksessä 1 annettujen ohjearvojen mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että puhdistustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti. Siinä tapauksessa, että tavoitetta ei saavuteta, on pystyttävä arvioimaan riskit ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräys 7).

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa (määräys 8).

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi (määräys 9).

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa, laadun valvontaa, tarkkailua ja raportointia. Puhdistustöiden onnistumisen kannalta on tärkeää, että käsiteltävien massojen

ominaisuuksista, puhdistuksen etenemisestä ja puhdistuksen riittävydestä saadaan luotettavaa tietoa. Tarkkailu on tarpeen myös haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailulla saatavan tiedon avulla varmistetaan, että puhdistustöille asetetut tavoitteet saavutetaan pysyvästi ja tarvittaessa pystytään tehostamaan puhdistustöiden ympäristönsuojelutoimia sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Kaivutyötä ohjataan pääasiassa paikan päällä tehtävin kenttämittauksin ja havainnoin. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi kaivantojen tarkistusvelvoite näytteenotoin on tarpeen. Laboratoriotulosten odottaminen varmistaa päätöksessä asetetun puhdistustason saavuttamisen.

Puhdistustyön aikana ja sen jälkeen on pystyttävä varmistamaan ja osoittamaan, että puhdistettava alueen lisäksi pilaantuneiden maiden välivarastointialueen alapuolinen maaperä on puhdistettu riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräykset 10-13).

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 3, 4, 11, 40 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on **1280 €**.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 80 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 16 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Valvontatoimenpiteitä koskeva lasku lähetetään vuosittain.

Valvontatoimenpiteet:

alle 6 tuntia 198 €, 6-13 tuntia 510 €, 14-27 tuntia 1 524 € ja 28-41 tuntia 2310 €.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Mahdollisten olosuhdemuutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköisesti)

Tiedoksi

Kiinteistön omistaja
Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä ELY-keskuksen ja Kemijärven kaupungin verkkosivuilla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden

kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 1 olevassa valitusosoituksessa.

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla. Päätöksen on esitellyt ympäristötarkastaja Kati Anttila ja ratkaissut ylitarkastaja Vesa-Matti Määttä.

Liitteet

- Liite 1. Valitusosoitus
- Liite 2. Puhdistettavan alueen sijaintikartta
- Liite 3. Tutkimuspistekartta

LIITE 1.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) mukaisesti hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa 310 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään erikseen niistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki: <https://finlex.fi/fi/lainsaadanto/2015/1455>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1020/2024) maksujen tarkistamisesta on tullut voimaan 1.1.2025. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2024/1020>

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä. Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Jos päätös on annettu tiedoksi todisteellisena sähköisenä tiedoksiantona, kuten viranomaisen sähköisestä järjestelmästä, päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun se on noudettu viranomaisen osoittamasta järjestelmästä. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa:

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite Korsholmanpuistikko 43

Postiosoite PL 204

65101 Vaasa

Vaihde 029 56 42611, Kirjaamo 029 56 42780

vaasa.hao@oikeus.fi

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>

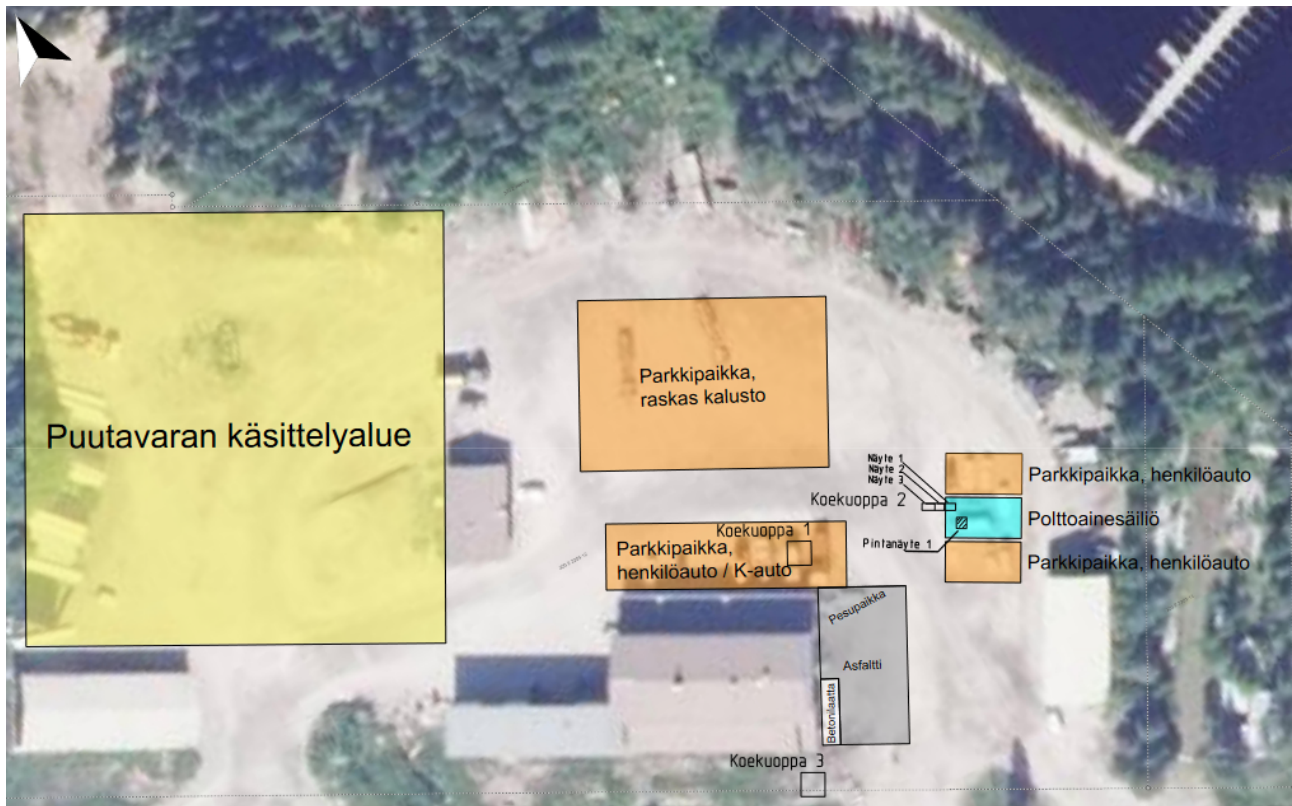
LIITE 2.

PUHDISTETTAVAN ALUEEN SIJAINTIKARTTA

LIITE 3.

TUTKIMUSPISTEKARTTA

Tämä asiakirja LAPELY/3509/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/3509/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Anttila Kati 28.08.2025 07:53

Ratkaisija Määttä Vesa-Matti 28.08.2025 07:55